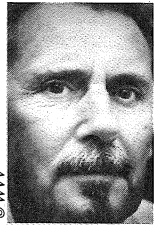

Af!

© WVV

Een rechter moet in alle omstandigheden onpartijdig en onbevooroordeeld blijven, ook als de betichte van slagen en verwondingen op de zitting verschijnt met een kapotte wenkbrauw en naar de exotische naam 'Upsem Backes' luistert. Hetzelfde geldt voor ruw of onhandig taalgebruik van degene die terecht staat. Het verraadt

alleen een gebrek aan opvoeding of taalvaardigheid, maar doet niets af aan de vermoede onschuld.

Men kiest trouwens zijn afkomst of opvoeding niet. Een wijze rechter staat niet stil bij de gebrekkige formulering van de mededeling, maar ontcijfert de boodschap die erachter schuil gaat. Het maakt niet uit of die van God of klein Pierke is. Meestal is klein Pierke directer in de communicatie. Bij évolués moet je soms op zoek naar dubbele bodems. Een voorbeeld? In 2006 luidde de openingszin van de kersttoespraak van Koningin Elisabeth II als volgt: *'I lived long enough to know that things never remain quite the same for very long'*. Voor een vertegenwoordigster van een duizendjarige monarchie klinkt die uitspraak *'very tongue in cheek'* als de toehoorder enige ervaring heeft met Britse humor. Rechter moeten diplomatisch omgaan met de rechtzoekenden. Dat is niet altijd gemakkelijk, vooral wanneer mededelingen in de richting van de magistraat agressief worden geformuleerd. Het is dan de kunst om

de situatie te ontmijnen voor de boel escaleert. Sommige rechters hebben een natuurlijke flair om daarmee om te gaan, maar niet iedereen verkeert in staat van genade. Vandaar wellicht dat gerechtsmedewerkers nu bij het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO) een cursus kunnen volgen in het 'voorkomen en omgaan met agressiviteit'. De doelgroep bestaat uit vrederechters, politierechters, rechters in de correctionele rechtbank, hun griffiers en de parketsecretarissen. De eerste voorzitter van het Hof van Cassatie heeft blijkbaar weinig last van agressie op de werkvloer.

Wie zich daarbij praktijklessen op de *tatami* voorstelt, met blootsvoetse cursisten in kimono rond een kaalgeschoren bonk van een instructeur, heeft het verkeerd voor. Een professioneel veiligheidadviseur geeft eerst een theoretische uiteenzetting over de verschijningsvormen van agressiviteit en over de factoren die haar laten toe- of afnemen. Er wordt aangeleerd hoe door empathie, luistervaardigheid en niet-agressieve communicatie Rambo's en Ramba's gekalmeerd kunnen worden, zonder daarbij het eigen gezag prijs te geven. Na de theorie volgen in de namiddag de oefeningen: aan de hand van een rollenspel wordt getraind op verbale en non-verbale technieken. Het moet een unieke gelegenheid zijn om de collega van de 'Luie Kamer' van je rechtbank eens goed zijn vet te geven onder het mom van een enthousiaste deelname aan het rollenspel. Eigenlijk zou er na die dag opleiding een sessie 'echte

praktijk' moeten volgen in een Brusselse no go-zone. Dat realiteitsbad zou als volgt kunnen worden opgevat. In een briefing worden de cursisten aangemoedigd om zich op een empathische manier te begeven tussen hangjongeren, drugsdealers, pimps en prostituees. Om de praktijkles wat structuur te geven moeten de magistraten en griffiers in kleine groepjes allerlei scoutsachtige opdrachten vervullen zoals het bekende spelletje 'een appel en een ei'. Je vertrekt daarbij met een ei en tracht dat voorwerp sociaalvaardig met onbekende mensen te ruilen voor een ander object. Mmm..., misschien toch beter beginnen met de appel. Wie al ruilend eindigt met een Kalashnikov heeft gewonnen. Degene die na de praktijkles nog in het bezit is van portefeuille of handtas krijgt een eervolle vermelding. Het is allemaal heel mooi, hoor: empathie, luistervaardigheid en niet-agressieve communicatie, maar als er een echte 'Houwitser' voor je staat, kan een flinke dosis assertiviteit en adrenaline nog altijd wonderen verrichten. Toon dat je een alfa bent. Adem krachtig en luidruchtig door je neus. Claim ruimte en houd priemend oogcontact. Roep krachtig 'Af!' of 'Zit!' of 'Lig!'. Wees creatief intimiderend. Zeg bijvoorbeeld dat je ma bij de politie werkt of dat Freddy De Kerpel je beste vriend is. We kunnen wellicht nog veel leren op dat vlak. De cursus van het IGO schreeuwt om een vervolg.

(De auteur is praktijklector aan de Vrije Universiteit Brussel)